

HRVATSKI SABOR

KLASA: 013-03/19-01/02

URBROJ: 65-19-03

Zagreb, 4. rujna 2019.

P.Z. br. 683

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 05-09-2019		
Klasifikacijska oznaka:		Org jed
022-03/19-12/64		Jo301
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
65-19-1	2	✓

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru Predsjednika Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 30. kolovoza 2019. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi zakon donese po hitnom postupku.

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 30. kolovoza 2019.

Hs**NP*013-03/19-01/02*6532-2-19-01**Hs

P.Z. br. 683

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 02-09-2019	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
013-03/19-01/02	65
Urudžbeni broj	Pril. Vrij.
6532-2-19-01	1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelj određuju zastupnike Davora Bernardića, Arsena Bauka, Peđu Grbina, Orsata Miljenića, Sabinu Glasovac, Sašu Đujića i Željka Jovanovića.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Arsen Bauk

u.z.

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O
IZBORU PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O IZBORU PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 95. stavka 7. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda, u daljnjem tekstu Ustav).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o izboru predsjednika Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 22/92., 42/92., 71/97., 69/04., 99/04., 44/06., 24/11. i 128/14., dalje ZIPRH) donijet je sukladno odredbi članka 95. stavka 7. Ustava kako bi se dodatno razradile odredbe sadržane u članku 95. Ustava koje se tiču izbora za predsjednika Republike Hrvatske.

Predmetni Zakon donijet je još 1992. godine i od tada se nije bitnije mijenjao pa su neke njegove odredbe, kao što su one koje uređuju tijela za provođenje izbora, neusklađene s odredbama drugih zakona kojima se uređuje izborni postupak u Republici Hrvatskoj.

Predlagatelji stoga smatraju da je ovim zakonom potrebno promijeniti odredbe koje se tiču tijela za provođenje izbora kako bi se, kao što je to u drugim izbornim zakonima, uvela višestranačka izborna tijela, čime se stvaraju jamstva za bolje provođenje izbora. Naime, nacionalni izborni ciklusi za parlamentarne izbore 2015. i 2016. te izbori za članove Europskog parlamenta 2019. godine provedeni su bez značajnijih nepravilnosti, između ostalog i zbog činjenice da su tijela za provođenje izbora višestranačka, što uz mogućnost sudjelovanja promatrača na izborima jamči da će isti biti provedeni po najvišim demokratskim standardima.

Ujedno, a kako bi se dodatno osigurala zaštita izbornog prava i spriječile manipulacije prilikom glasovanja, predlaže se dopuniti ZIPRH u dijelu koji se odnosi na provođenje glasovanja na način da se propisuje obveza potpisivanja birača prilikom preuzimanja glasačkog listića. Predlagatelji smatraju da će se uvođenjem obveze potpisivanja prilikom preuzimanja glasačkog listića dodatno spriječiti manipulacije jer se time uvodi dodatna mjera osiguranja će glasovanju doista pristupiti upravo ona osoba koja je upisana u birački popis.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), propisano je da se zakon može donijeti po hitnom postupku kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Predlagatelj smatra da je donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nužno s obzirom na činjenicu da će se izbori za predsjednika Republike Hrvatske održati unutar sljedeća 4 mjeseca. Također predlagatelj drži kako je predložene izmjene važno primijeniti već na prvim sljedećim izborima za predsjednika Republike Hrvatske s obzirom na to da se predloženim izmjenama značajno povećavaju demokratski standardi i sprječavaju moguće nepravilnosti u izbornom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O IZBORU PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Zakonu o izboru predsjednika Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 22/92., 42/92., 71/97., 69/04., 99/04., 44/06., 24/11. i 128/14.) članak 20. mijenja se i glasi:

„Tijela za provođenje izbora za predsjednika Republike Hrvatske su: Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske, općinska izborna povjerenstva, gradska izborna povjerenstva i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba i birački odbori.

Općinska i gradska izborna povjerenstva mogu se imenovati u istom stalnom sastavu za provođenje izbora u više općina i gradova, na prijedlog Državnog izbornog povjerenstva.

Članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora, kao i njihovi zamjenici imaju naknadu za svoj rad, visinu koje utvrđuje Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske.“.

Članak 2.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„Birački odbori neposredno provode glasovanje birača na biračkim mjestima i osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor imenuje se za svako mjesto na kojem se glasuje.

Birački odbor čine predsjednik i dva člana te njihovi zamjenici. Po jednog člana i njegova zamjenika određuje većinska politička stranka, odnosno političke stranke, a po jednog člana i njegova zamjenika oporbena politička stranka, odnosno političke stranke, sukladno stranačkom sastavu tekućeg saziva Hrvatskoga sabora.

Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 14 dana prije dana održavanja izbora. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima, ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Ako se pojedine grupacije ne mogu dogovoriti o rasporedu svojih predstavnika u biračke odbore, njihov raspored odredit će nadležno izborno povjerenstvo ždrijeбом na način da će predstavnike stranaka tako rasporediti da pojedina stranka bude zastupljena u najvećem mogućem broju biračkih odbora, s obzirom na ukupni broj svojih predstavnika.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Nadležna općinska izborna povjerenstva, gradska izborna povjerenstva i Gradsko izborna povjerenstvo Grada Zagreba, sukladno odredbama stavka 4., 5. i 6. ovog članka, imenuju biračke odbore najkasnije 10 dana prije dana održavanja izbora.

Registrirane političke stranke koje su predložile kandidata za izbor predsjednika Republike Hrvatske te kandidati za predsjednika Republike Hrvatske mogu odrediti promatrače koji će pratiti rad tijela za provođenje izbora.

Državno izborna povjerenstvo Republike Hrvatske svojim obvezatnim uputama utvrdit će prava i dužnosti promatrača, kao i način promatranja tijela za provođenje izbora.“

Članak 3.

U članku 33. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Birač koji pristupa glasovanju svojim potpisom potvrđuje preuzimanje glasačkog listića.“

Dosadašnji stavak 2., koji postaje stavak 3., mijenja se i glasi:

„Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao glasovati na način predviđen ovim zakonom može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti potpisom potvrditi preuzimanje glasačkog listića i zaokružiti redni broj ispred imena kandidata za koga birač glasuje.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

U stavku 5., koji postaje stavak 6., riječi: „stavcima 2., 3. i 4.“ mijenjaju se i glase: „stavcima 2., 3., 4. i 5.“.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovom se odredbom definiraju izborna tijela te njihovo pravo na naknadu, kao i nadležnost za određivanje te naknade.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom definira sastav biračkih odbora, postupak njihovog imenovanja, kao i tijela nadležna za imenovanje te promatranje izbora.

Uz članak 3.

Ovom se odredbom uvodi obveza potvrđivanja primitka glasačkog listića od strane birača na način da birač svojim potpisom potvrđuje da je preuzeo glasački listić, kako bi se dodatno osiguralo da glasovanju doista pristupi upravo ona osoba koja je upisana u birački popis.

Uz članak 4.

Definira se stupanje na snagu ovoga Zakona na osmi dan od dana objave u „Narodnim novinama“.

POPIS ČLANAKA KOJI SU PREDMET IZMJENA

Članak 20.

Tijela za provođenje izbora za predsjednika Republike Hrvatske su Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske, općinsko izborno povjerenstvo, gradsko izborno povjerenstvo i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba i birački odbori.

Član izborne komisije i biračkog odbora kao i zamjenik člana ovih tijela može biti samo osoba koja ima biračko pravo. Članovi izbornih komisija i njihovi zamjenici moraju biti diplomirani pravnici, a ne mogu biti članovi niti jedne političke stranke.

Članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici ne mogu biti članovi niti jedne političke stranke.

Članak 24.

Birački odbori neposredno provode glasovanje na izborima za predsjednika Republike Hrvatske i osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor imenuje se za svako mjesto na kojem se glasuje Birački odbor čine predsjednik i dva člana. Predsjedniku i članovima odbora određuju se zamjenici.

Općinsko izborno povjerenstvo, gradsko izborno povjerenstvo i Gradsko izborno povjerenstvo Grada Zagreba imenovat će članove i zamjenike članova biračkog odbora najkasnije pet dana prije dana izbora za predsjednika Republike Hrvatske.

Registrirane političke stranke koje su predložile kandidata za izbor predsjednika Republike Hrvatske, mogu odrediti promatrače koji će pratiti rad tijela za provođenje izbora.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske svojim obvezatnim uputama utvrdit će prava i dužnosti promatrača kao i način promatranja rada tijela za provođenje izbora.

Članak 33.

Predsjednik biračkog odbora, ili od njega ovlašten član biračkog odbora, provjerava u biračkom popisu da li je upisan birač koji je pristupio glasovanju.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao glasovati na način predviđen ovim zakonom može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti zaokružiti redni broj ispred imena kandidata za koga birač glasuje.

Ako birač nije upisan u birački popis, predsjednik mu neće dozvoliti da glasuje osim ako birač potvrdom nadležnog tijela dokaže da ima biračko pravo.

Kad birač, koji nije u mogućnosti glasovati na biračkom mjestu, obavijesti o tome birački odbor, odbor će mu omogućiti glasovanje.

✓ Glasovanje na način utvrđen u stavcima 2, 3. i 4. ovoga članka poimenično će se unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora.